

1003. Reglemente för stiftelsen J. Berzelius fond

Om fondens ändamål och förvaltning

§ 1. Berzelius-fonden, bildad år 1898 genom insamling inom Svenska Läkaresällskapet för att hugfästa minnet av Jacob Berzelius, en av Svenska Läkaresällskapetets stiftare, har till ändamålet att främja forskningen på den medicinska kemiens område.

§ 2. För vinnande av detta ändamål må medel av fondens ränteavkastning användas: dels för utdelande av Svenska Läkaresällskapetets Berzeliusmedalj i guld såsom en gärd av hyllning åt forskare, som i hög grad gjort sig förtjänta om den medicinska kemiens framsteg; dels ock till resestipendier för idkande av vetenskapliga studier i medicinsk kemi eller till understöd för vetenskapliga undersökningar inom nämnda område.

§ 3. Sedan av fondens ränta årligen en femtedel lagts till fondens kapital, av vilket utgifterna för medaljens utdelning vart 10. år bestridas, användes resterande räntemedel i jämna hundratals kronor till resestipendier eller understöd för vetenskaplig forskning vart fjärde år med början år 1951.

§ 4. Fonden, som i Sällskapetets räkenskaper skall hava sitt särskilda konto, förvaltas av Sällskapetets nämnd. Fondens räkenskaper, avslutas årligen den 30 september och granskas av Sällskapetets revisorer.

Om Berzelius-medaljen

§ 5. Ett exemplar i guld av Svenska Läkaresällskapetets Berzelius-medalj, å vilket namnet på den forskare, som fått sig medaljen tillerkänd, blivit inristat, utdelas första gången på Sällskapetets högtidsdag år 1901 och sedermera på samma dag vart tionde år, utan hänsyn till nationalitet, åt någon av de forskare, som genom sina arbeten mest bidragit till framstegen inom den medicinska kemien.

§ 6. Medaljen får ej mer än en gång tilldelas samma person.

§ 7. Medaljens utdelande sker efter förslag av sakkunniga, som utses på följande sätt: I januari månad av det år, under vilket medaljen skall utdelas, upprättar nämnden förslag på tre i medicinsk kemi erkänt sakkunniga personer jämte en första och en andra suppleant. Nämndens förslag framlägges för Sällskapet senat på första sammankomsten i februari månad, och val anställs på följande sammankomst. Skulle vald sakkunnig avsäga sig uppdraget eller bliva hindrad att desamma fullgöra, inträder i hans ställe suppleant i den ordning han blivit vald.

§ 8. Var och en av de sakkunniga skall före den 15 augusti samma år till Sällskapet inlämna förslag på den person, som han anser bör erhålla medaljen. Förslagen föredragas på Sällskapetets första sammankomst i september, och på följande sammankomst fattas beslut om medaljens utdelande. Hava samtliga sakkunniga föreslagit samma person, stadfästes utan vidare deras förslag; i motsatt fall anställs omröstning mellan de föreslagna.

§ 9. På högtidsdagen i oktober tillkännagiver ordföranden Sällskapets beslut och överlämnar medaljen till den person som hedrats med denna utmärkelse, om han är närvarande, åt frånvarande tillsändes medaljen med det snaraste genom sekreterarens försorg.

Om Berzelius resestipendium och forskningsunderstöd

§ 10. Stipendiet eller understödet, som utgöres av fyra års sammanlagda räntemedel, är avsett att utdelas för idkande av studier i medicinsk kemi i utlandet under minst två månader eller för understöd åt svenska vetenskapsidkare för forskning inom den medicinska kemien.

§ 11. I september månad det år stipendiet eller understödet kan utdelas, fastställer Sällskapet, efter anmälan från nämnden beloppets storlek i jämna hundratal kronor, varefter sekreteraren låter Sällskapets tidskrift införa ett tillkännagivande, i vilket stipendiet eller understödet förklaras till ansökan ledigt under en månads tid, räknat från och med den 1 oktober.

Ansökan insändes till Svenska Läkaresällskapet och skall innehålla uppgift om syftemålet med resan samt om den eller de frågor, sökanden ämnar göra till föremål för studier eller uppgift på den undersökning för vars utförande eller offentliggörande sökanden önskar erhålla understöd.

Sökande, som måste vara inländsk ledamot av Sällskapet, bör till sin ansökan foga en vederbörligen styrkt meritförteckning.

§ 12. Nämnden åligger att pröva de insända ansökningarna och att inom november månad inkomma till Sällskapet med förslag angående stipendiets eller understödets utdelande, varefter Sällskapet inom december månad fattar beslut i saken.

§ 13. Stipendiat skall fullgöra resan inom loppet av året näst efter det, varunder han erhållit stipendiet. Skulle hinder härför möta, bör anmälan därom skriftligen göras hos Sällskapet, som efter det nämnden avgivit yttrande i frågan, antingen godkänner hindret eller förklarar stipendiet förverkat.

Vid tiden för avresan bekommer stipendiat halva beloppet av stipendiet. En fjärdedel av stipendiet får lyftas efter det stipendiat vistats utrikes en månad, den återstående fjärdedelen erhåller stipendiat, så snart han, senast tre månader efter stipendietidens slut, inlämnat till Sällskapet en redogörelse för stipendieresan,

§ 14. Av beviljat understöd äger sökande rätt att omedelbart uppbära halva beloppet; den återstående hälften för lyftas, sedan en redovisning blivit inlämnad till Sällskapet över de erhållna medlens användning.

§ 15. Därest icke någon sökande anmält sig till erhållande av resestipendiet eller understödet, eller därest beloppet icke anses böra tillerkännas åt någon av de sökande, kan detta användas till främjande av undersökningar eller utredningar, som falla inom området för Sällskapets verksamhet, eller till något för Sällskapet viktigt ändamål. Förslag härom kunna framställas före utgången av följande februari månad, varefter Sällskapet, sedan nämnden avgivit yttrande över de framställda förslagen, inom loppet av april månad fattar beslut i saken.

Om ändring av reglementet

§ 16. Ändringar i detta reglemente kunna göras, med villkor att det med fonden avsedda

syftemålet iakttages. Väckes förslag till ändring, skall nämnden däröver avgiva utlåtande, innan frågan av Sällskapet avgöres.

Angående fondens tillkomst se F. Lennmalm, Sv. Läkaresällsk. hist. 1808-1908, sid. 409 och 447.
Första reglementet antaget d. 5 dec. 1899. Nytt reglemente d. 22 maj 1906 och d. 19 nov. 1946.